

Ils departaments federals en survista

■ **L'administraziun da la Confederaziun svizra consista – ultra da la Chanzlia federala – da set departaments ch'èn subdividids en stgars 90 partiziuns. Cun 37 000 collavuraturas e collavurats è l'administraziun federala ina da las partunas las pli grondas da la Svizra.** Ils set departaments vegnan manads d'ina cussegliera federala u d'in cusseglier federal. «chattà.ch» preschenta ils singuls departaments e dat in'invista en lur partiziuns centralas.

Departament federal d'affars exterius

Il Departament federal d'affars exterius preschenta ils interess da la Svizra a l'exteriur. Sias activitads sa basan sin tschintg finamiras politicas: mantegnair l'indipendenza e la prosperitad da la Svizra; mitigiar la povrad e la miseria en il mund; respectar ils dretgs umans e promover la democrazia; promover la convivenza paschaivla dals pievels; mantegnair las basas da vita natiralas.

Il *Secretariat da stadi* gioga ina rolla decisiva per il svilup e la planisaziun da la politica exteriura. Sias activitads cumpiglian la tgira, la coordinaziun ed il svilup da las relaziuns bilaterals da la Svizra cun auters pajais, la collavuraziun cun organisaziuns internaziunals sco l'ONU e la politica da segirezza e da pasch inclusiv la politica da discharmament.

En la *Direcziun politica* sa concentreschan tut las infurmaziuns che permettan da far valair ils interess da la Svizra a l'exteriur. Sut la direcziun dal secretari da stadi concepescha ella la politica exteriura ed è il post suprem per tut ils biros che represchentan la Svizra a l'exteriur.

La *Direcziun dals affars europeics* è il center da cumpetenza da la Confederaziun per tut las dumondas en connex cun l'integratiun europeica. La DAE analisescha ils aspects politics ed economics da l'integratiun europeica, coordinescha la politica svizra envers l'Europa ed infurmescha davart quella.

La *Direcziun da dretg internaziunal public* defenda ils dretgs ed interess da la Svizra en connex cun il dretg internaziunal. Ella procura che la Svizra respecta sias obligaziuns e s'engascha per defender e sviluppar il dretg internaziunal.

La *Direcziun consulara* garanteschia sco post da consultaziun central in servetsch public optimal per las burgaisas ed ils burgais svizzers a l'exteriur. La Svizra è represchentada a l'exteriur en var 170 lieus cun ambassadas, consulats generals e biros da cooperaziun sco er cun missiuns en las organisaziuns internaziunals.

La *Direcziun per svilup e cooperaziun* realisescha la strategia internaziunala dal Cussegl federal en ils champs agid umanitar, cooperaziun da svilup, cooperaziun regiunala, cooperaziun globala e cooperaziun cun l'Europa orientala e cun ils novs stadis da l'UE. La DSC sustegna las victimas da crisas e da conflicts ed è responsabla per l'agid umanitar.

Departament federal da l'intern

Il Departament federal da l'intern tracta temas e dossiers che pertutgan la vita da mingadi da la populaziun – per exempel la prevenziun per la vegliadetgna, las assicuranzas socialas, la controlla da victualias, la prevenziun da toxicomania e d'aids, la perscrutaziun e furmaziun, la promoziun da la cultura e la politica da famiglia.

L'Uffizi federal per l'egualitad tranter

dunna ed um è responsabel per l'egualitad e schanzas egualas tranter dunnas ed umens. El s'engascha surtut en las domenas egualitad da dretg, egualitad da las pajas, cumpatibilitad da professiun e famiglia sco er prevenziun cunter la violenza a chasa.

L'Uffizi federal da cultura promova la vita culturala e stgaffescha las cundiziuns necessarias, per che quella possa s'exprimer e sa sviluppar. L'UFC sustegna la lavur artistica, las organisaziuns culturalas e promova las differentas cuminzanzas linguistics e culturalas.

L'incumbensa da la *Biblioteca naziunala svizra* è da collectar, da conservar e da render accessiblas tut las publicaziuns stampadas ed electronicas ch'han in connex cun la Svizra. La BN tgira ultra da quai numerusas collecziuns spezialas sco per exempel l'Archiv svizzer da litteratura.

L'*Archiv federal svizzer* valitescha, conserva, intermediatescha e renda accessibels ils documents da la Confederaziun svizra cun valur archivara. Sin ina lunghezza da curunas da passa 60 kilometers e sin in spazi da 15 terabytes vegnan tegnids en salv documents, fotografias, films, documents sonors e bancas da datas.

Sco servetsch naziunal da meteorologia e da climatologia furnescha *MeteoSvizra* infurmaziuns davart l'aura ed il clima. Dasper la surveglianza da las staziuns da mesiraziun elavura *MeteoSvizra* las previsiuns da l'aura, avertescha las autoritads e la populaziun da malauras ed analisescha las datas climaticas.

L'Uffizi federal da sanadad publica è responsabel cun ils chantuns per la sanadad publica e per l'elavuraziun da la politica da sanadad naziunala. Ina da sias incumbensas è er d'accumpagnar e sviluppar las assicuranzas socialas da malsaus e d'accidents e da las survegliar.

L'Uffizi federal da segirezza alimentara e fatsgs veterinars è il center da cumpetenzas da la Confederaziun che s'occupa da dumondas en ils secturs segirezza alimentara, alimentaziun, sanadad d'animals, protecciun d'animals e da las spezias en il martgà internaziunal.

L'Uffizi federal da statistica orientescha davart il stadi ed il svilup da la Svizra en numerus secturs da la vita. El furnescha las infurmaziuns quantitativas per chapir il preschent e planisar il futur. La statistica contribuescha a la trasparenza en las debattas publicas ed en las discussiuns politicas.

Ils secturs da cumpetenza da l'Uffizi federal d'assicuranzas socialas èn l'AVS, l'assicuranza per invaliditad, las prestaziuns supplementaras, la prevenziun professiunala (cassas da pensiun), l'urden da cumpensaziun dal gudogn per persunas en servetsch militar, l'indemnisaziun en cas da maternitad ed ils supplements da famiglia.

Departament federal da giustia e polizia

Il Departament federal da giustia e polizia s'occupa da temas sociopolitics, sco per exempel la convivenza da Svizzers e persunas da l'exteriur, dumondas d'asil, la segirezza interna u il cumbat cunter la criminalitad. Il champ d'incumbensas cumpiglia era ils fatsgs dal stadi civil e dumondas dal dretg da burgais, la surveglianza dals gieus da fortuna u l'elavuraziun da las basas giuridicas e dals meds necessaris per la collavuraziun internaziunala da giustia e polizia.

L'Uffizi federal da giustia elavura leschas en il sectur dal dretg civil, dal dretg penal, dal dretg da scussiun e da concurs, dal dretg privat internaziunal sco er dal dretg public ed administrativ. El surpiglia entaifer l'administraziun federala ina funcziun consultativa per tut ils affars da legislaziun.

Ils collavurats da l'Uffizi federal da polizia (fedpol) surpiglian differentas incumbensas per la protecciun da la popula-

La brochura annuala «La Confederaziun en furma concisa» porscha ulteriuras infurmaziuns davart las incumbensas da l'administraziun federala.

ziun e per il stadi da dretg svizzer. Sut la direcziun da la Procura publica federala fan els retschertgas en cas, en ils quals la Confederaziun è responsabla per la persecuziun penala (terrorissem, criminalitad organisada, lavada da daners suspectus e.a.).

L'Uffizi federal da migraziun s'occupa da dumondas d'asil, dal dretg da persunas estras e da l'integratiun. Ensem cun ils chantuns ed ulteriurs partenaris s'engascha l'UFM er per ina convivenza paschaivla da la populaziun indigena ed estra.

Departament federal da defensiu, protecciun da la populaziun e sport

En il pli grond departament da la Confederaziun s'engaschan passa 12 000 collavuraturas e collavurats per la segirezza, la protecciun e las activitads sportivas da la populaziun svizra. Per ademplir questas incumbensas è il departament dividì en ils secturs defensiu, protecciun da la populaziun e sport.

L'*Auditorat superiur* procura – independentain dal comando da l'armada e da l'administraziun – ch'ils tribunals militars possian ademplir lur incumbensa. L'auditor superiur è il schef da la giustia militara e l'accusader suprem da l'armada.

La *Defensiu*, il pli grond sectur departament, è responsabel per la planisaziun, la direcziun e l'administraziun da l'armada svizra. Questa gruppa cumpiglia il quartier general cun il Stab da l'armada ed il Stab da comando, las Forzas terrestres e l'Aviatica militara, l'Instrucziun superiura dals cadens da l'armada sco er la Basa logistica e la Basa d'agid al comando da l'armada.

Tar la *Protecciun da la populaziun* sa tracta d'in sistem civil per il comando, la protecciun, il salvament e l'agid. En cas da catastrofes e situaziuns d'urgenza segirescha la Protecciun da la populaziun la collavuraziun tranter las tschintg organisaziuns partenarias polizia, pompieri, sanadad publica, servetschs technics e protecciun civila.

L'Uffizi federal da sport a Magglingen promova il sport ed il moviment per l'entira populaziun. Sias activitads s'orienteschan als effects positivs dal sport e dal moviment: la sanadad, l'educaziun, la prestaziun e la persistenza.

armasuisse è il center da cumpetenza per l'acquisiziun, la tecnologia e las geodatas dal DDPS. armasuisse garanteschia il provediment da l'armada e dad ulteriurs posts da la Confederaziun e da terzas persunas cun systems, vehichels, material ed immobiglias.

Il *Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun* ha l'incumbensa legala da giuditgar a moda complessiva la situaziun dals privels per la Svizra. El contribuescha cun prestaziuns operativas e preventivas directamain a la protecciun da la Svizra.

Departament federal da finanzas

Il *Departament federal da finanzas* planisescha ed exequescha las decisiuns dal Cussegl federal che regardan las resursas, vul dir finanzas, persunal, construcziuns ed in-

formatica. Cun ses secturs centralis contribuescha el directamain a l'effizienz da stadi social e dal plaz economic svizzer.

Il *Secretariat da stadi per dumondas finanzialas internaziunals* fa valair ils interess da la Svizra en dumondas finanzialas, monetaras e fiscalas internaziunals e represchenta la Svizra – ensem cun la Banca naziunala – en gremis decisivs.

L'*Administraziun federala da finanzas* prepara per mauns dal Cussegl federal e dal Parlament il budget per l'onn proxim sco er in plan da finanzas per ils trais onns suandants.

L'*Administraziun federala da taglia* incassa la gronda part da las entradas federalas e garanteschia uschia che la Confederaziun possa finanziair sias incumbensas publicas. Ella è responsabla per la taglia sin la plivalur, per la taglia federala directa, per la taglia anticipada e per la taxa da bul.

L'*Administraziun federala da duana* è responsabla per varsaquantas taglias da consum, sco p.ex. la taglia sin la plivalur, la taglia sin il petroli u la taglia sin il tubac. Il Corp da guardias da cunfin (Cgcf) è la part uniformada ed armada da l'AFD.

Ultra da las partiziuns menziunadas cumpiglia il DFF servetschs che sa drizzan a l'entira administraziun federala, numnadamain l'Uffizi federal da persunas, l'Uffizi federal d'informatica e da telecomunicaziun e l'Uffizi federal per edifizis e logistica.

Departament federal d'economia

En il Departament federal d'economia s'engaschan passa duamilli collavuraturas e collavurats per crear cundiziuns da rom optimalas per ils patrons ed ils lavurants, per l'industria ed il mastergn, per manaschis pitschens e mesauns, ma era per las grondas interpresas multinaziunals.

Prognosas davart la conjunctura, il martgà da lavur u il commerzi mundial: quai è mo intgins dals numerus temas ch'il *Secretariat da stadi per l'economia* tracta. El è responsabel per tut las dumondas centralas da la politica economica.

Il *Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun* sa fatschenta cun dumondas naziunals ed internaziunals en connex cun la furmaziun professiunala, cun la furmaziun generala, cun las scolas autas, la retschertga, l'innovaziun e l'astronautica.

L'Uffizi federal d'agricultura è responsabel ch'ìls purs produceschian vivondas d'auta qualitat a moda duravla e tenor ils basegns dal martgà. El s'engascha per in'agricultura multifunziunala che contribuescha al provediment da la populaziun, al mantegniment da las resursas natiralas ed a la decentralisaziun dals abitadis.

L'Uffizi federal per il provediment economic dal pajais procura che difficultads andetgas en il provediment na possian betg disturbar considerablmain la populaziun u l'economia. El garanteschia tranter auter ch'ì dettia avunda spazi da vitgira er tar problems da transport e che nus hajan glisch er tar ina mancanza d'electricitad.

L'Uffizi federal d'abitaziuns s'engascha ensemen cun las societads da construcziun per garantir ch'ì dettia avunda abitaziuns per pretschs moderads e pajabels e ch'ìs novs basegns vegnian resguardads.

Departament federal per ambient, traffic, energia e comunicaziun

Passa 1700 persunas en set uffizis federals s'engaschan en il Departament federal per ambient, traffic, energia e comunicaziun per in'auta qualitat da vita da la populaziun svizra. Ellas procuran d'ina vart per raits da traffic, da comunicaziun e d'energia effizientas e segiras; da l'autra vart s'engaschan ellas per in ambient intact e per cuntradas attractivas.

Il svilup successiv e la finanziaziun da l'infrastructura da viafier vegnan dirigids da l'Uffizi federal da traffic. Ultra da tut quai è l'UFT er responsabel per las permissiuns necessarias e per la controlla da la segirezza dal traffic public.

Safety first – la segirezza è il pli impurtant da tut: quest princip ha prioritad en l'Uffizi federal d'aviatica civila. In sistem da certificaziuns e d'inspeziuns garanteschia in standard d'auta qualitat cumpareglià cun la media europeica.

L'Uffizi federal d'energia è incumbensà da realisar la politica d'energia dal Cussegl federal. Quella vul meglierar l'effizienz energetica, promover las energias regenerablas, amplifitgar las raits da forza electrica, rinforzar la perscrutaziun da l'energia e sviluppar la collavuraziun internaziunala.

L'Uffizi federal da vias procura che tut funcziunia sin las vias svizzas: Tge trajects da la via naziunala duain vegnir amplifitgads? Tgenins sanads? Tge tunnel sto anc vegnir adattà a las pli novas normas da segirezza?

Mintga di tadlain nus radio, telefonain, scrivain e-mails, navigain en l'internet e guardain televisiun. L'Uffizi federal da comunicaziun concessionescha e surveglia in'infrastructura da comunicaziun stabila ed effizienta.

In'incumbensa centrala da l'Uffizi federal d'ambient è da mantegnair a lunga vista la biodiversitad. Sustegnend in sfruttament duravel da las auas, dals terrens e da l'aria contribuescha l'UFAM ad in'economia sauna.

L'Uffizi federal da svilup dal territori sustegna e promova il svilup territorial duravel en noss pajais. En stretga collavuraziun cun ils chantuns, las citads e las vischnancas ha el elavurà in rom d'acziun e d'orientaziun a lunga vista per il svilup territorial futur da la Svizra.

La preschentaziun:

Dossier «Administraziun federala»

Dapli infurmaziuns:

chatta.ch/?hiid=3461
www.chattà.ch

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra